

AJANKOHTAISTA: NORDIC FORUM FOR DANCE RESEARCH (NOFOD) – TANSSINTUTKIMUS JA POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ

Petri Hoppu

Pohjoismainen tanssintutkimuksen foorumi *Nordic Forum for Dance Research* (NOFOD) on 18 vuoden ikäinen järjestö, jonka tehtävänä on edistää tanssintutkimusta sen kaikilla osa-alueilla. Vaikka NOFOD on historiansa aikana muuttunut yhä enemmän akateemisten tutkijoiden yhteisöksi, sen toiminnassa on edelleen mukana myös tanssijoita, tanssinopettajia ja innokkaita tanssinharrastajia. NOFOD on jättänyt voimakkaan jälkensä pohjoismaiseen tanssintutkimukseen, ja sen merkitys on edelleen varsin suuri paitsi konferenssien järjestäjänä myös muunlaisen yhteistyön virittäjänä.

NOFODin historia juontaa juurensa vuoteen 1987, jolloin Pohjoismainen Kulttuurirahasto myönsi rahoituksen kolmevuotiselle, tanssin asemaa Pohjolassa vahvistamaan perustetulle projektille. Projektin nimenä oli Pohjoismainen Tanssikomitea, Nordisk Danskomité (NDK). Komitea järjesti jo saman vuoden joulukuussa idea- ja tutkimusseminaarin, jossa hahmoteltiin toiminnan kehittämistä järjestäytyneempään ja pysyvämpään suuntaan. Tuloksena oli Pohjoismaisen tanssintutkimuksen foorumin syntyminen seuraavana vuonna. Kaikista Pohjoismaista jäseniä sisältänyt työryhmä toimi lokakuusta 1988 sen väliaikaisena johtokuntana. Syksyllä 1990 NOFOD järjesti ensimmäisen konferenssinsa Kööpenhaminassa, ja tällöin valittiin yhdistykselle ensimmäinen varsinainen johtokunta.

Yhdistyksen johtokunnassa on kaksi edustajaa kustakin Pohjoismaasta, ja se jatkaa tanssintutkimuksen konferenssien järjestämistä pääsääntöisesti joka toinen vuosi. Aluksi Tanska, Norja, Ruotsi ja Suomi toimivat järjestäjinä vuorotellen. Vuonna 2004 NOFODin konferenssi voitiin järjestää ensimmäistä kertaa Islannissa, Reykjavikissa, ja tarkoituksena on, että näin tapahtuu jatkossakin.

NOFODIN KONFERENSSIT

Konferenssit ovat yhdistyksen tärkein toimintamuoto, mutta niiden lisäksi NOFODin puitteissa on järjestetty myös kansallisia seminaareja ja kokouksia. Eri maissa toiminta on kuitenkin ollut varsin erilaista, eikä toistaiseksi ole syntynyt säännöllisiä kansallisia

toimintoja konferenssien rinnalle. Merkittävä rooli NOFODilla on kuitenkin siinä, että se toimii verkostona yksittäisten toimijoiden ja instituutioiden välillä sekä levittää tietoa tanssintutkimuksesta. Vaikka NOFOD on ennen kaikkea pohjoismainen järjestö, sillä on merkitystä myös kansallisen yhteistyön kehittäjänä eri maissa.

NOFODin toiminta on laajentunut voimakkaasti kuluneiden vuosien aikana, ja sen konferenssit tunnetaan maailmalla yleisesti tanssintutkijoiden piirissä. Kansainvälisten osanottajien määrä konferensseissa onkin noussut jatkuvasti, mikä voidaan nähdä osoituksena NOFODin toiminnan tuloksellisuudesta sekä siitä, että pohjoismainen tanssintutkimus kiinnostaa myös Pohjoismaiden ulkopuolella.

Kiinnostuksen lisääntymiseen eri puolilla maailmaa on varmasti vaikuttanut myös konferenssien laadullisen tason nousu, mikä luonnollisesti heijastaa tanssintutkimuksen nykyistä korkeaa tasoa Pohjoismaissa. Yhä useammat esitelmöitsijät ovat saaneet koulutuksensa tanssintutkimuksen alalla, ja esimerkiksi johtokunnan jäsenistä valtaosa on ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita, osa myös tohtoreita. Erittain moni entinen ja nykyinen johtokunnan jäsen on väitellyt tohtoriksi johtokunnassa toimiessaan, ja NOFODin johtokuntaa onkin leikillisesti kutsuttu tanssialan pohjoismaiseksi tutkijakouluksi.

Vaikka tanssintutkimuksen pohjoismaista tutkijakoulua ei vielä kuitenkaan ole perustettu, NOFOD on toiminut muuten aktiivisesti tanssintutkimuksen koulutuksen edistäjänä. NOFODin johtokunta oli ratkaisevassa asemassa, kun pohjoismainen tanssintutkimuksen maisterikoulutus No-MA-ds (Nordic master's degree in dance studies) aloitti toimintansa vuonna 2003. Varsinaisesti ohjelmassa ovat tällä hetkellä mukana Tukholman ja Trondheimin (NTNU) yliopistot. Lisäksi Kööpenhaminan yliopisto on ollut mukana järjestämässä kursseja, vaikka sen opiskelijat eivät olekaan voineet suorittaa varsinaista tanssintutkimuksen tutkintoa. Tulevaisuudessa on tarkoitus saada Kööpenhaminan yliopisto täysivaltaisesti mukaan, ja lisäksi neuvotellaan Tampereen yliopiston liittymisestä yhteistyöhön.

NOFOD KOHTAAMISPAIKKANA

NOFODin pääasiallinen tiedotusmuoto on ollut kaksi kertaa vuodessa ilmestyvä *Newsletter*. Noin vuosi sitten avattiin lisäksi yhdistykselle omat verkkosivut, jotka tosin vielä ovat varsin yksinkertaisessa muodossa (ks. www.nofod.org). Uudet sivut valmistuvat kuitenkin lähiaikoina, ja niiden myötä yhteydenpito ja tiedotus siirtyvät yhä enemmän sähköiseen muotoon. Uusien sivujen myötä pohjoismainen tanssialan yhteistyö saa reaaliaikaisen keskustelufoorumin, jota voivat hyödyntää niin tutkijat, tanssijat kuin alan harrastajatkin.

NOFODin jäsenistö on hyvin heterogeeninen ja edustaa lähes kaikkia tanssin ja tanssintutkimuksen muotoja Pohjoismaissa. Tätä monimuotoisuutta on vaalittu alusta alkaen. Yhdistys on halunnut toimia kohtauspaikkana kaikenlaiselle tanssintutkimukselle tieteenalasta riippumatta. Tanssintutkimuksen asema ei ole missään Pohjoismaassa itsestään selvä, ja NOFOD on halunnut toiminnallaan tukea tutkimuksen kehittämistä ja vahvistamista.

PETRI HOPPU

Tanssintutkimus on nykyään suuressa määrin monitieteistä, mutta valitettavasti tanssi marginalisoidaan edelleen monien tieteenalojen keskuudessa. NOFODissa on tiedostettu se, että on tärkeää tehdä tanssintutkimusta näkyväksi paitsi itsenäisenä myös poikkitieteellisenä tutkimusalana. NOFODin jäsenkunnassa on edustajia muiden muassa teatteri- ja tanssitieteistä, etnologiasta, folkloristiikasta, kulttuuri- ja sosiaalianthropologiasta, historiasta ja musiikkitieteestä, mutta siihen kuuluu myös käytännön toimijoita kuten tanssipedagogeja, tanssiterapeutteja, tanssijoita ja koreografeja, joista osa on mukana myös taiteellisen tutkimuksen projekteissa. Monet ovat löytäneet yhteistyökumppaneita NOFODin konferensseista, ja vielä enemmän kymmenet esitelvät, luentodemonstraatiot ja workshopit ovat antaneet uusia ajatuksia ja näkökulmia tanssin toimijoille. Puheenjohtajana toimii Ingrid Redbark-Wallander Ruotsista. NOFODin jäsenmaksu on 25 euroa.

Lisätietoja NOFODin toiminnasta saa osoitteesta: www.nofod.org sekä Leena Rouhiaiselta (leena.rouhiainen@teak.fi) tai Petri Hopulta (petri.hoppu@uta.fi).

Puheenjohtaja:
Ingrid Redbark-Wallander
ingrid_redbark@hotmail.com

FT Petri Hoppu on tutkijatohtorina Tampereen yliopiston musiikintutkimuksen laitoksella, professori Timo Leisiön johtamassa Suomen Akatemian projektissa *Menneet ja nykyiset tanssikäytännöt*.